

OBSAH:

1. Úvodem	1
2. Teoretická východiska	4
3. Rozbor vybraných dat evidovaných v rámci Statistiky kriminality na území České republiky se zvláštním zřetelem na kriminalitu dětí a mladistvých	
3.1 Prameny dat, pojmy a metody rozboru	30
3.2 Vývoj kriminality v ČR se zvláštním zřetelem na kriminalitu dětí a mladistvých v letech 1989 – 1998	31
3.2.1 <i>Počet stíhaných, respektive vyšetřovaných osob</i>	32
3.3 Kriminalita dětí a mladistvých	33
3.3.1 <i>Dynamika vývoje kriminality dětí a mladistvých v letech 1989 – 1998</i>	33
3.3.2 <i>Struktura kriminality dětí a mladistvých</i>	37
3.3.3 <i>Regionální rozložení kriminality dětí a mladistvých podle počtu stíhaných osob</i>	42
3.4 Závěry z rozboru dat	44
4. Sociálně právní ochrana dětí	45
4.1 Ústavní výchova	47
4.2 Ochranná výchova	49
4.3 Zákon o sociálně-právní ochraně dětí	54
5. Sociální práce ve vztahu k mládeži v ČR a Velké Británii	57
5.1 Sociální práce ve vztahu k dětem a mládeži v ČR – některé postřehy	57
5.2 Péče o děti a možnosti zacházení s problémovými adolescenty ve Velké Británii	61
5.2.1 <i>Procesní pravidla</i>	61
5.2.2 <i>Status a rodičovství</i>	63
5.2.3 <i>Příkaz o pobytu, kontaktu a související příkazy</i>	64
5.2.4 <i>Uzavřené ubytování</i>	67
5.2.5 <i>Dětské domovy a možnosti náhradní rodinné péče</i>	74
5.3 Shrnutí nejdůležitějších poznatků ze zahraničí a porovnání s praxí u nás	75

6. České děti v ústavní a ochranné výchově v roce 1998	76
6.1 Metodika výzkumu	76
6.1.1 Výzkumný vzorek	78
6.2 Základní charakteristiky klientů	80
6.3 Rodinná anamnéza	83
6.3.1 Složení rodiny	83
6.3.2 Rodiče a vychovatelé	89
6.3.3 Výchovné styly rodičů (resp. náhradních vychovatelů)	97
6.3.4 Stabilita výchovného prostředí	102
6.3.5 Sourozenci	106
6.3.6 Ekonomická situace rodiny	108
6.3.7 Bydlení	111
6.3.8 Rodina klienta a sociální služby	113
6.4 Psychologicko - sociální charakteristiky	115
6.4.1 Lehká mozková dysfunkce	116
6.4.2 Intelekt klienta	117
6.4.3 Osobnostní charakteristiky	120
6.5 Škola a vzdělávání	125
6.5.1 Vztah ke škole	125
6.5.2 Prospěch a chování	127
6.5.3 Přeřazování na zvláštní školu	131
6.5.4 Chování ve škole	136
6.6 Sociálně patologické jevy a delikvence	142
6.6.1 Vrstevnické prostředí	142
6.6.2 Sociálně patologické projevy	143
6.6.3 Delikvence (jinak trestná činnost) zkoumaných dětí	157
6.6.4 Kriminální infekce	160
6.6.5 Okolnosti umístění do ústavní (ochranné) výchovy	162
6.7 Kazuistické šetření na základě clusterové analýzy	166
6.7.1 Základní charakteristiky clusterů	166
6.7.2 Popisy clusterů a vybrané kazuistiky	167
6.8 Závěrečné shrnutí poznatků	192
7. Doporučení vyplývající z výzkumných zjištění	199
8. Seznam literatury	211
9. Summary	215